

BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R MONTERINGSANVISNING

vatten
täta
våtrum

Byggkeramikrådet

 0402	BILTEMA Garnisonsgatan 26, 2nd FL, SE-254 66 Helsingborg www.biltema.no/vatrom	Reaction to fire	NPD
		Release of dangerous substances	None, See SDS
		Vapour permeability	1 900 000 s/m
		Water tightness	No water penetration
20		Crack bridging ability	Category 1
0402-CPR-C500126		Bond strength	Category 2
DoP: 368030-870940-R		Joint bridging ability	Category 2
Biltema Tätskitssystem R ETA-20/0879 EAD 030352-00-0503 SYSTEM 2+		Water tightness around penetrations	Category 2
		Resistance to temperature	Category 1
		Resistance to water	Category 1
		Resistance to alkalinity	Category 2
		Thickness	0,23 mm with 685g/m ²
		Applicability	Pass
Watertight covering kit for interior wet room floors and walls			

BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R

INNHold

Biltema Våtromssystem-R.....	2
Materiale	2
Underlag	2
Våtzoneinndeling i våtrom	2
Øvrige rom	3
Forutsetninger for gulv	3
Forsterkning av bjelkelag.....	3
Fester	3
Forutsetninger for vegg	3
Vegg	4
Gulv.....	6
Flislegging veggfliser	12
Flislegging gulvfliser	13
Fuge	14
Mykfuging	15
Reparere/delreparere	16
Vedlikeholdsråd	18
Kontroll.....	18

Biltema Våtromssystem-R oppfyller kravene til vann- og dampetthet i BBR, Boverkets Byggeregler og Byggkeramikrådets Branschregler for våtrum, BBV 15:1. Systemet er testet i samsvar med retningslinjer i ETAG 022 og godkjent av Byggkeramikrådet.

Reglene og denne monteringsanvisningen gjelder for funksjon og påføring på ulike underlag når fliser skal utgjøre overflatelag på gulv og vegger i våtrom som badrom og dusjrom i boliger eller rom med tilsvarende vannbelastning. Reglene og denne monteringsanvisningen kan tilpasses når det brukes naturstein, glass eller lignende produkter som overflate. Både nybygg og renovering er underlagt reglene og denne monteringsanvisningen. Reglene og monteringsanvisningen gjelder for keramiske fliser som monteres som tynt lag.

For å oppnå et godt resultat må denne monteringsanvisningen og BBV 15:1 følges. Det innebærer at vi som leverandør av materialene, tar ansvar for at systemet fungerer hvis utførelsen er i tråd med bransjeforskriftene og vår monteringsanvisning.

Biltema Våtromssystem-R har dampgjennomslippsverdi på cirka 1 900 000 s/m.

MATERIALE

Biltema Våtromssystem-R våtromskonstruksjon består av:

- Biltema Primer Våtrom
- Biltema Dampsperre Våtrom
- Biltema Membran Våtrom
- Biltema innvendig hjørne og Biltema utvendig hjørne
- Biltema Skjøtebånd Våtrom og Biltema Fiberbånd Våtrom
- Biltema rørmansjett
- Biltema Slukmansjett Enkeltsidig og Biltema Slukmansjett Dobbeltidig
- Biltema Festemasse/fliselim

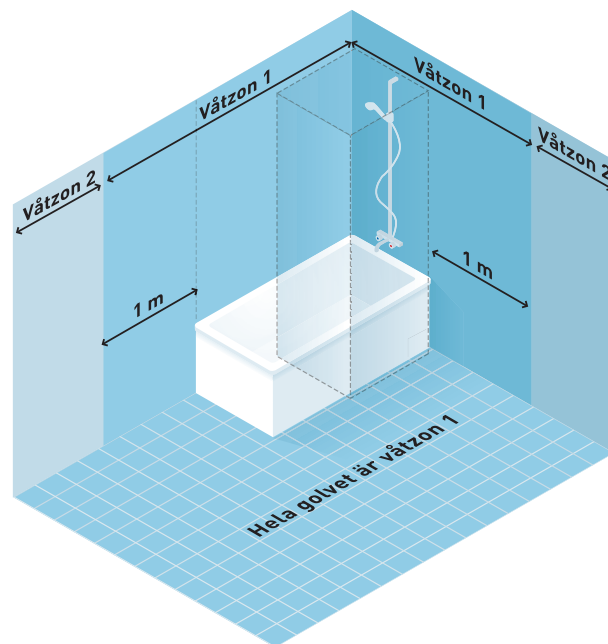
Alle produktene er testet sammen for å oppfylle kravene i BBV 15:1. Det er konstruksjonen som er godkjent, og den må ikke endres på måter som ikke er godkjent.

UNDERLAG

Før du begynner å montere fuktsperren, må du kontrollere at forarbeidet og underlaget er riktig utført, og at de oppfyller kravene i BBV 15:1:

- Underlag og materiale må ikke være kaldere enn +10 °C.
- Hull og sprekker som er større enn 2 mm i underlaget, for eksempel rundt rør og i vinkelen mellom vegger, må sparkles før fuktsperren påføres.
- Eksisterende overflatebelegg / overflater i form av asfaltprodukter, plastmatter, våtromstapet, lim eller maling, inkludert stoffer og lignende, må fjernes.
- Underlaget må ikke være fuktigere enn 90 % RF.
- Ved trebjelkelag må konstruksjonen være helt tørr, maksimal fuktkvotient 8 %, 6 % ved gulvvarme.

VÅTZONEINNDELING I VÅTROM – Se bildet nedenfor

For å redusere risikoen for vannskader har Byggkeramikrådet delt inn våtrom i soner:

Sone 1 = Vegger ved badekar/dusj og veggflater som er minst en meter utenfor disse samt hele gulvet på våtrommet.

Når badekar/dusjområdet har skjermvegg på en av sidene som skal fliselegges, inngår veggflaten mot bad/dusj, inkludert gavlen, i våtsone 1.

Hvis en del av ytterveggen inngår i våtsone 1, skal hele veggbehandles som våtsone 1.

Sone 2 = Alle andre gulv- og veggflater.

OBS! Det finnes egne regler for VVS-produkter og veggnerer avløp. Disse kan du finne på Byggkeramikrådets eller Saker Vattens nettsted.

For overgang mellom Biltema Våtromssystem-R og Biltomas foliebaserte systemer, kan du se monteringsanvisning for Biltema Våtromssystem-F, side 12.

ØVRIGE ROM

I toaletter, vaskerom og rom med varmtvannsbereder skal gulvet utstyres med fuktsperrsystem av folietypen eller annet godkjent fuktsperrsystem.

Fuktsperran skal trekkes opp minst 50 mm på vegg.

FORUTSETNINGER FOR GULV

Betong skal være minst 2 måneder, være herdet under normale temperatur- og fuktforhold og ha pusset overflate. Sprekker, hull og ujevnheter skal sparkles. Eventuell sementhud skal fjernes.

Avrettingsmasser skal være mineralske sement- eller gipsbasererte.

Trebjelkelag skal være stive nok og tåle bjelkelagets fuktbevegelser. Vanligvis må bjelkelaget stives opp, se informasjon om dette nedenfor.

Gulvsluk skal være typegodkjent og montert i samsvar med produsentens monteringsanvisning. Gulvsluket skal være montert på nivå med underlaget for fuktsperre.

Fall i gulvet skal utføres i intervallet 1:100–1:200 (10–5 mm/m) i de delene av rommet som delvis blir utsatt for vannsprut eller vannsøl.

DET MÅ IKKE VÆRE TILBAKEFALL I NOEN DEL AV ROMMET!

På gulv som regelmessig blir utsatt for vann, nær gulvsluket, i dusjdelen og under badekar, skal det utføres fall på minst 1:150 (6,7 mm/m) og maksimalt 1:50 (20 mm/m).

FORSTERKNING AV BJELKELAG

Påse at underlaget er stivt nok før monteringen begynner. Følg anvisningene fra leverandøren av underlaget.

Alle bransjekrav til underlag, materialer og deres egenskaper fremgår av Byggkeramikrådets Branschregler för Våtrum, BBV 15:1.

Bransjeregler kan lastes ned fra ww.bkr.se eller bestilles fra Byggkeramikrådet.

FESTER – SE BILDET OVER TIL HØYRE

Skrufeste i våtsone 1 skal bare utføres i massiv konstruksjon som betong, murverk, stendere, bjelker eller annen konstruksjonsdetalj som er beskrevet av konstruktøren. Hullet fylles med våtromssilikon før plugg og skrue monteres.

FORUTSETNINGER FOR VEGG

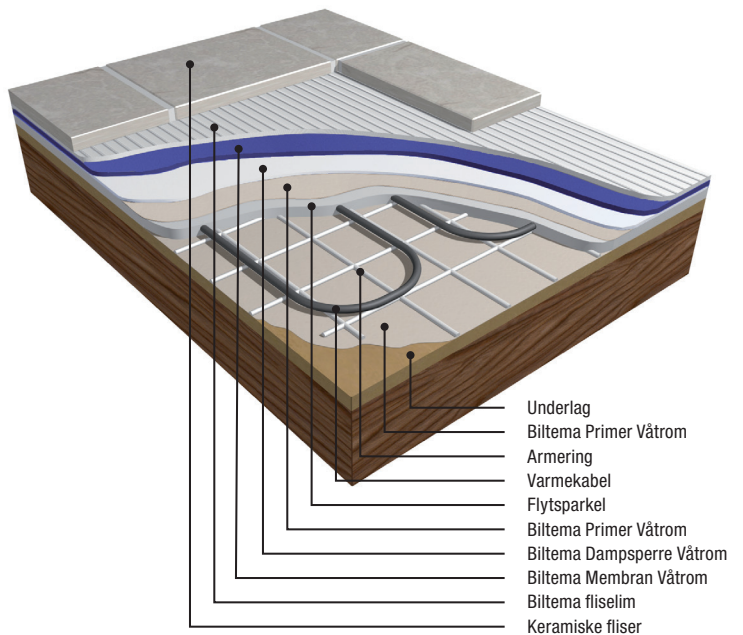
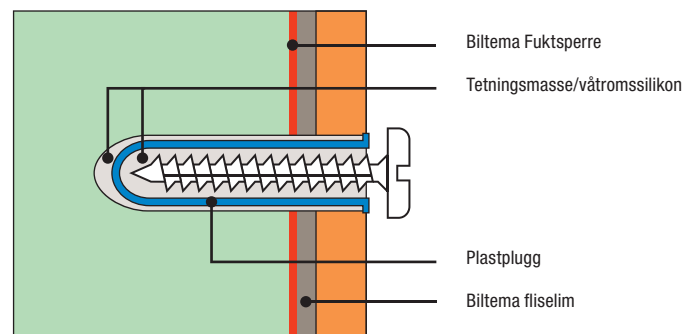
Betong skal være minst 2 måneder, være herdet under normale temperatur- og fuktforhold og være støpt flatt. Sprekker, hull og ujevnheter skal sparkles med egnet produkt, og eventuell sementhud skal fjernes.

Lettbetong skal sparkles eller pusses.

Murpuss skal være av typen kalksementpuss, og ujevnheter skal tilsvare struktur 2–3 i Hus AMA. Sparklede overflater skal sparkles med uorganisk sparkel, altså ha bindemiddel av sement eller gips.

Ifølge produsenten skal plater/platekonstruksjoner i våtrom være dokumentert egnet for / ment som underlag for kera-

miske fuktsperrsystemer i våtrom samt være montert i samsvar med plateprodusentens anvisninger. Ved underlag av sugende våtromsplater må overflaten behandles med primer.

VEGG

MOTSTAND MOT DAMPGJENNOMTRENGNING CA. 1 900 000 S/M

BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R – VEGG

OBS! Påse at underlaget stemmer med gjeldende regler, BBV, før du påfører Biltrema Våtromssystem-R. Svært sugende underlag (for eksempel murpuss) kan måtte behandles med Biltrema Primer Våtrom før arbeidet påbegynnes.

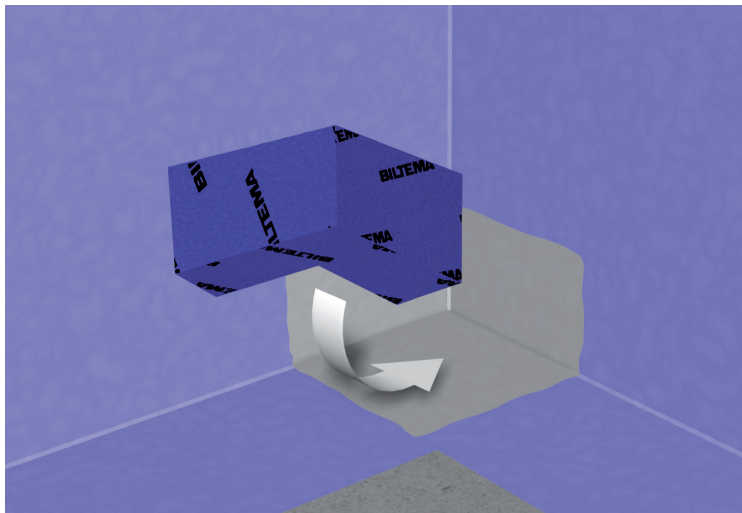
1. PÅFØRE DAMSPERRE

Påfør Biltrema Dampspærre Våtrom med rull og pensel på alle vegger og cirka 200 mm ut på gulvet (en rullebredde). La tørke i cirka 20 minutter eller til overflaten føles tørr og ikke klebrig. Påfør ytterligere et lag Biltrema Dampspærre Våtrom på samme måte.

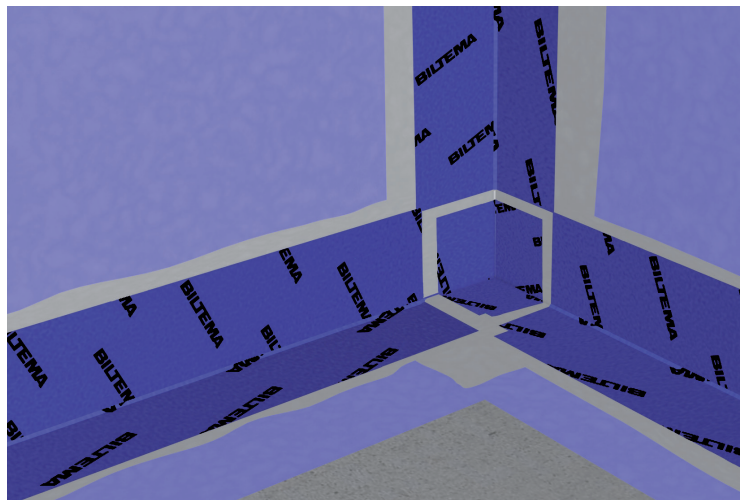
OBS! Det totale forbruket må ikke være mindre enn 270 gr/m².

2. MONTERE HJØRNER

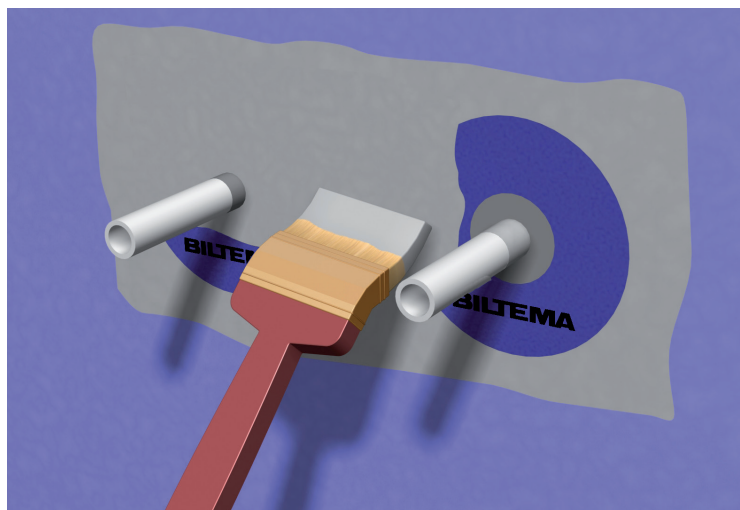
Monter innvendig hjørne og eventuelt utvendig hjørne med Biltrema Membran Våtrom. Arbeid bort eventuelle bretter og blemmer.

3. STRIPER OG BÅND

Monter Biltrema Skjøtebånd Våtrom eller Biltrema Fiberbånd Våtrom i alle veggvinkler og eventuelle plateskjøter. I gulv- og veggvinkel anbefales Biltrema Skjøtebånd Våtrom. Alle overlappinger skal være minst 35 mm. Arbeid bort eventuelle bretter og blemmer.

4. RØRGJENNOMFØRINGER

Alle rørgjennomføringer skal tettes med Biltrema Rørmansjett. Velg riktig mansjett for riktig rørtykkelse. Biltrema Rørmansjett monteres / limes fast med Biltrema Membran Våtrom. Arbeid bort eventuelle bretter og blemmer. Avslutt med å dekke mansjettene med Biltrema Membran Våtrom.

5. PÅFØR BILTEMA MEMBRAN VÅTROM

Påfør Biltema Membran Våtrom rikelig med en rull på alle vegger og cirka 200 mm ut på gulvet. La tørke i cirka en time! Påfør et nytt strøk på samme måte.

OBS! Det totale forbruket må ikke være mindre enn 1,0 kg/m². La tørke! Flislegging kan påbegynnes etter cirka 12 timer. Tørketiden kan variere avhengig av temperatur og luftfuktighet.

GULV

MOTSTAND MOT DAMPGJENNOMTRENGNING CA. 1 900 000 S/M

BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R – GULV

1. SIKRE OG RENGJØR

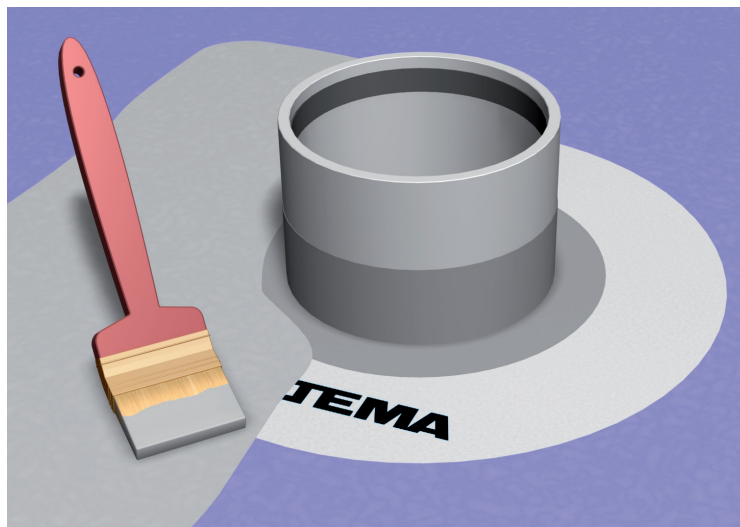
Påse at underlaget stemmer med gjeldende regler, BBV, før du påfører Biltrema Våtromssystem-R. Rengjør og støvsug overflaten grundig. Svært sugende underlag kan måtte behandles med Biltrema Primer Våtrom før arbeidet påbegynnes. **OBS!** Kontroller at gulvsluket er montert i samsvar med leverandørens anvisning.

2. PÅFØR DAMPSPERRE

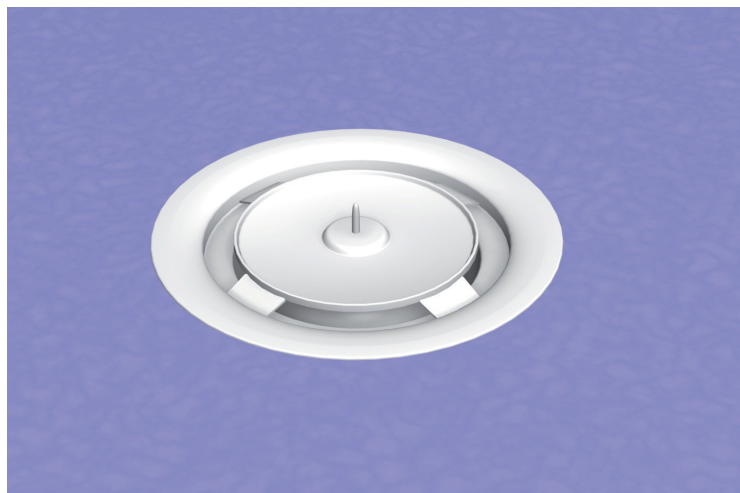
Påfør Biltrema Dampspærre Våtrom på hele gulvet. La tørke i cirka 20 minutter eller til overflaten føles tørr og ikke klebrig. Påfør ytterligere et lag Biltrema Dampspærre Våtrom på samme måte. **OBS!** Det totale forbruket må ikke være mindre enn 270 gr/m². Du må IKKE pensle Biltrema Dampspærre Våtrom på rør som skal tettes eller på gulvslukflensen. Disse må holdes rene!

3. RØRGJENNOMFØRINGER FOR AVLØP

Alle rørgjennomføringer skal tettes med Biltrema Rørmansjett. Velg riktig mansjett for riktig rørtykkelse. Mansjettene monteres med Biltrema Membran Våtrom. Arbeid bort eventuelle bretter og blemmer. Avslutt med å dekke mansjettene med Biltrema Membran Våtrom. **OBS!** Ikke få Biltrema Membran Våtrom på røret. Mansjettene skal tettes rett mot røret uten «lim» mellom.

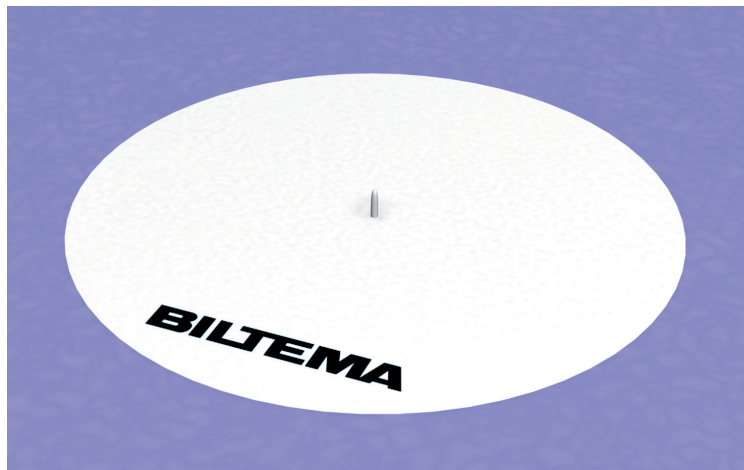
4. PURUS GULVSLUK

Montering av slukmansjett i Purus gulvsluk. Ifølge denne anvisningen skal Purus-kniven brukes til hullsaging av mansjett. Monter knivfoten slik at resultatet stemmer med bildet.

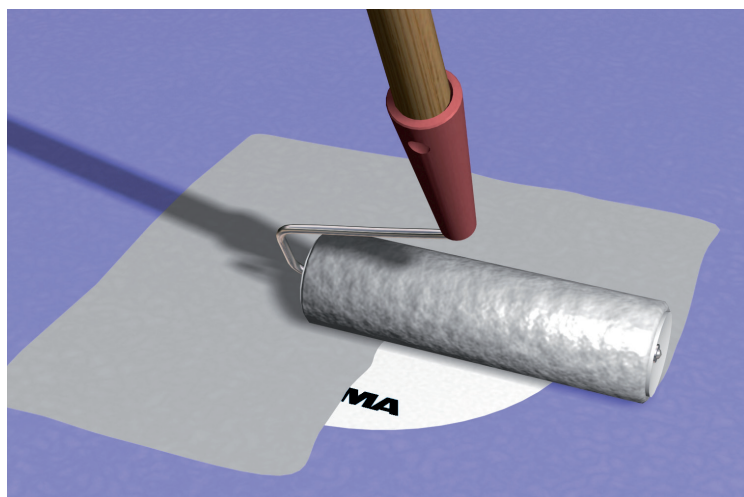
Se side 10 for Jafo-gulvsluk. Se side 8–11 for utførlige monteringsanvisninger for gulvsluk (Purus og Jafo).

5. PÅFØR MANSJETT

Fjern papiret fra Biltema Slukmansjett Enkeltsidig, og sentrer og monter den slik at den oppnår god vedheft uten bretter og bobler.

6. PÅFØR BILTEMA MEMBRAN VÅTROM

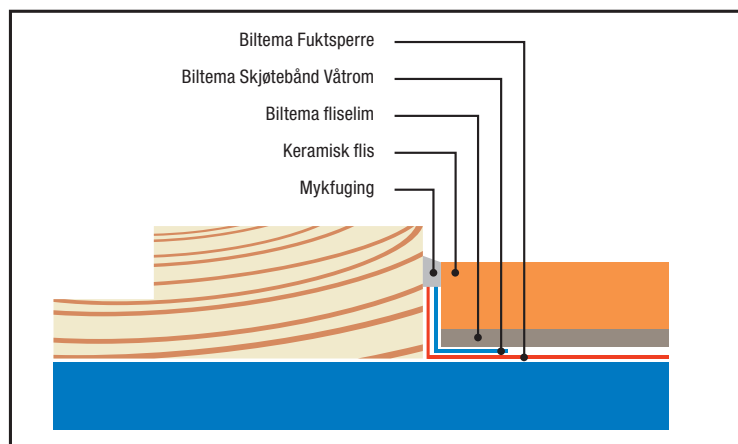
Dekk slukmansjetten med Biltema Membran Våtrom.

7. PÅFØR MEMBRAN

Påfør Biltema Membran Våtrom over hele gulvflaten, og la den tørke i cirka 1 time (ved normal romtemperatur og luftfuktighet). Når det første strøket er tørt, behandles gulvet med ytterligere et strøk Biltema Membran Våtrom. **OBS!** Det totale forbruket må IKKE være mindre enn 1,3 kg/m² (gulv). Flislegging kan normalt påbegynnes etter cirka 12 timer.

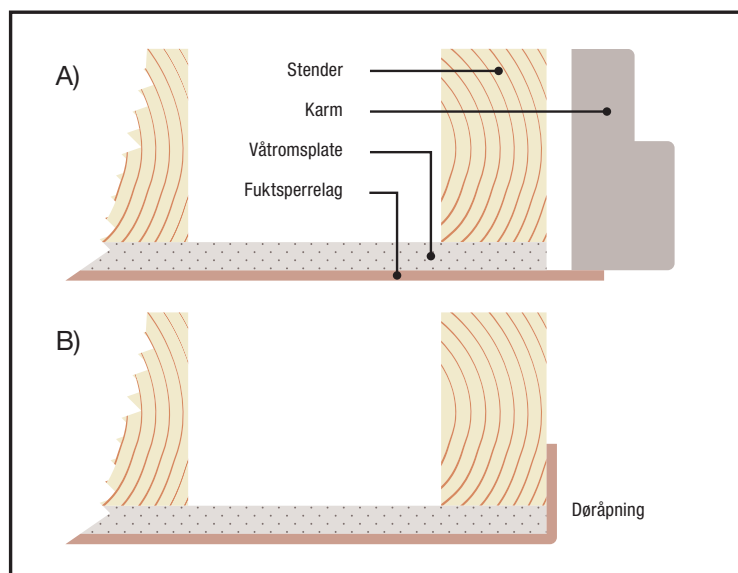
8. TILKOBLING TERSKEL

Forsegling mot terskel skal gjøres ved å brette opp fuktsperre og tilhørende forsegling mot terskelen til nivået for ferdig gulv.

Hvis det ikke er gulvterskel, må det monteres en blindterskel for at fuktsperre og forsegling skal kunne utføres i forbindelse med flisleggingen.

9. TILKOBLING KARM

Hvis dør eller vindu er plassert i våtsone 1 på en av veggene der det er montert dusj eller badekar, må membran dras ut på karmen, se A). Hvis det ikke er montert karm, kan membranen brettes rundt veggens hjørne for å beskytte kanten, se B).

SLUK

MONTERING PURUS OG JAFO GULVSLUK

BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R – PURUS-AVLØP

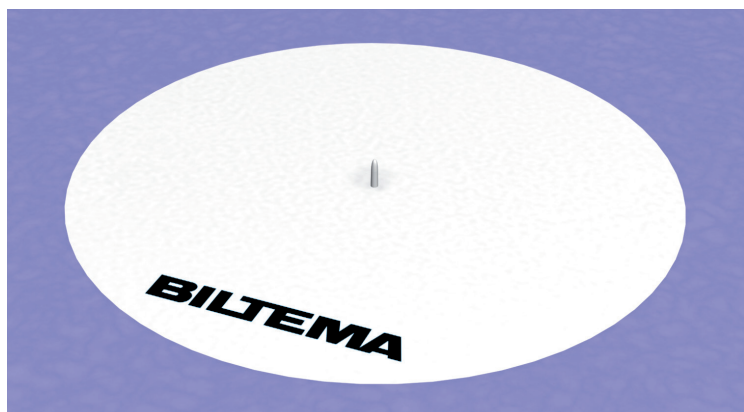
1. PURUS GULVSLUK

Trinn 1–4 vises også på sidene 6–7 (trinn 4–7).

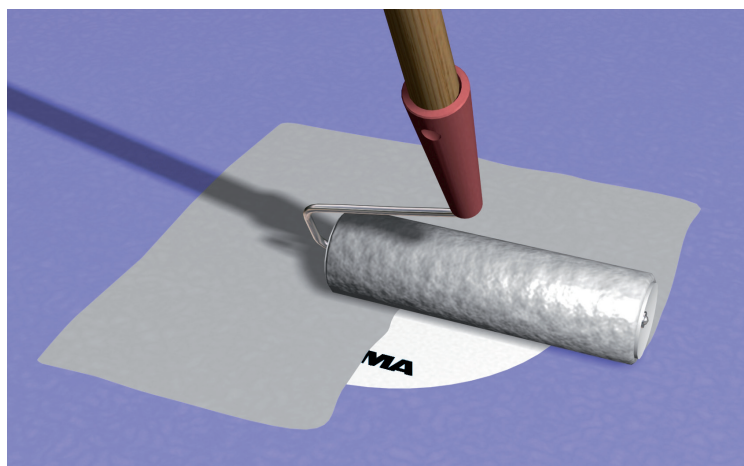
Montering av slukmansjett i Purus gulvsluk. Ifølge denne anvisningen skal Purus-kniven brukes til hullsaging av mansjett. Monter knivfoten slik at resultatet stemmer med bildet.

2. PÅFØR MANSJETT

Fjern papiret fra Biltrema Slukmansjett Enkeltstidig, og sentrer og monter den slik at den oppnår god vedheft uten bletter og bobler.

3. PÅFØR BILTEMA MEMBRAN VÅTROM

Dekk slukmansjetten med Biltema membran.

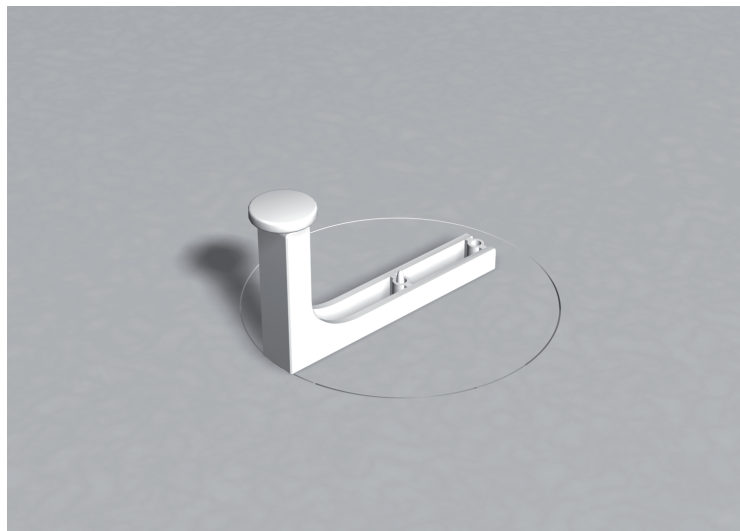
4. PÅFØR MEMBRAN

Påfør Biltema membran over hele gulvflaten, og la den tørke i cirka 1 time (ved normal romtemperatur og luftfuktighet). Når det første strøket er tørt, behandles gulvet med ytterligere et strøk Biltema Membran Våtrom.

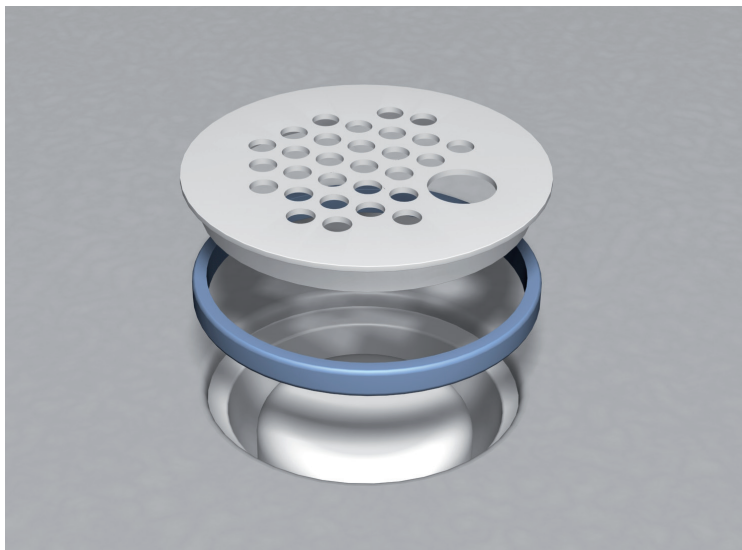
OBS! Det totale forbruket må IKKE være mindre enn 1,3 kg/m² (gulv). Flislegging kan normalt påbegynnes etter cirka 12 timer.

5. HULLSAGING

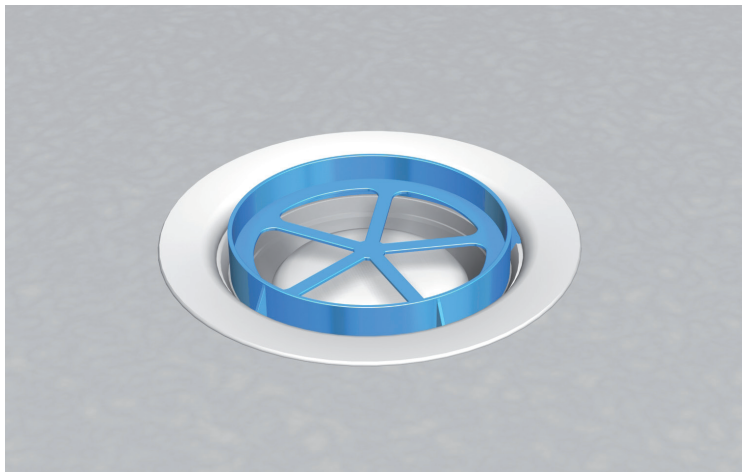
Monter Puruskniven på den hvite pinnen. Trykk til, slik at kniven går gjennom mansjetten, og skjær en hel runde med en vridende bevegelse. Fjern kniv og knivfot.

6. KLEMRINGEN

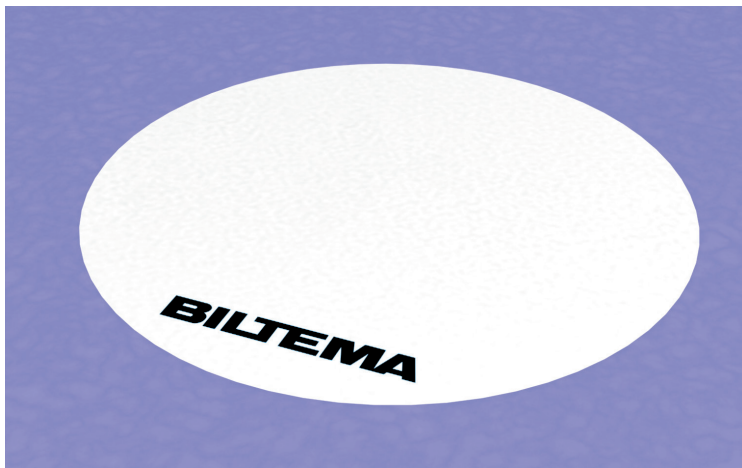
Monter deretter klemringen som vist på bildet over. Bruk gulvsluksilen som støtte ved monteringen. Plasser hullet midt over gulvsluksilen, og press slik at klemringen kommer på plass. Fjern deretter gulvsluksilen.

OBS! På grunn av høy risiko for skade på slukmansjetten, må det IKKE brukes verktøy til å montere klemringen.

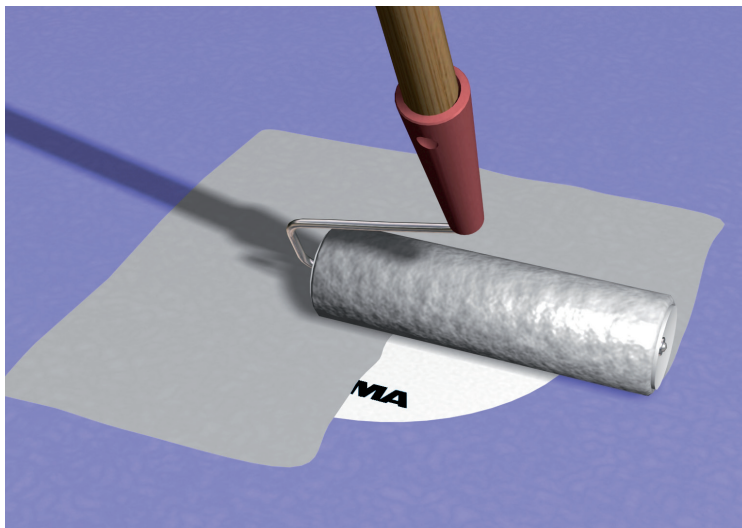
BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R – JAFO-AVLØP**1. JAFO GULVSLUK**

Påse at gulvsluken er riktig installert etter instruksjonene fra produsenten. Rengjør sluket for smuss for å sikre god vedheft.

Fjern o-ringen i gulvsluksetet, og monter Jafo skjæremal.

2. JAFO GULVSLUK

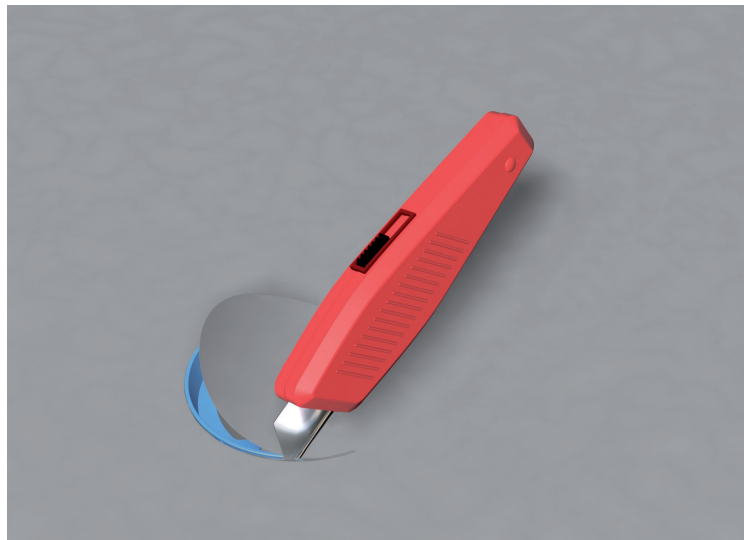
Fjern papiret fra Bilema Slukmansjett Enkeltsidig, og sentrer og monter den slik at den oppnår god vedheft uten bretter og bobler.

3. PÅFØR BILTEMA MEMBRAN VÅTROM

Dekk slukmansjetten med Bilema Membran Våtrom.

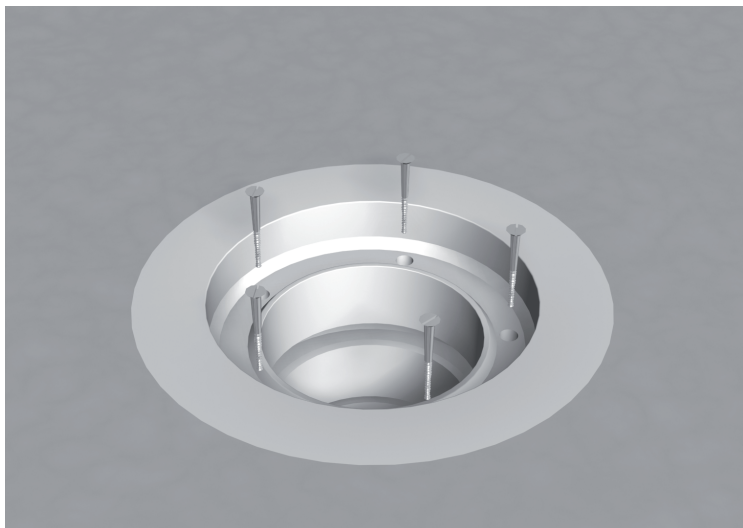
4. PÅFØR BILTEMA MEMBRAN VÅTROM

Påfør Bilema Membran Våtrom over hele gulvflaten, og la den tørke i cirka 1 time (ved normal romtemperatur og luftfuktighet). Når det første strøket er tørt, behandles gulvet med ytterligere et strøk Bilema Membran Våtrom. **OBS!** Det totale forbruket må IKKE være mindre enn 1,3 kg/m² (gulv). Flislegging kan normalt påbegynnes etter cirka 12 timer.

5. SKJÆRE UT HULL

Bruk hånden til å finne kanten på skjæremalen, og skjær etter innsiden av skjæremalen med en teppekniv. Vær forsiktig, slik at du ikke skader mansjetten. Press slukmansjetten ned i sluket langs gulvslukets sete (med fingrene).

6. KLEMRING

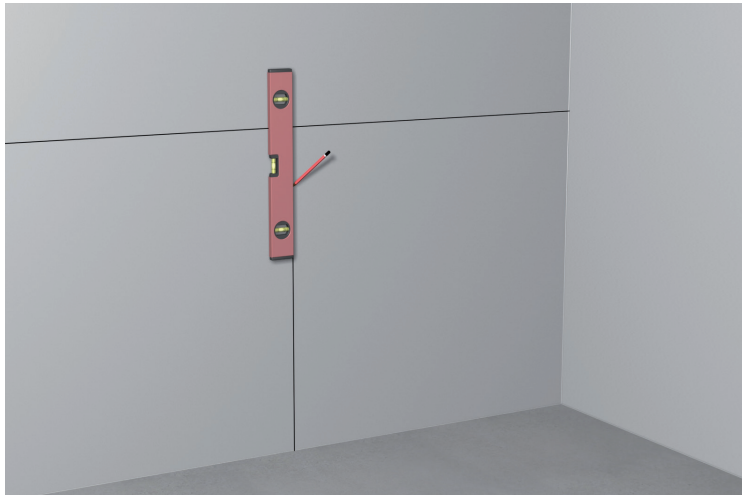
Monter klemringen med skruene som medfølger. Skru ned skruene for hånd, IKKE med maskin (det er stor fare for at godset sprekker).

OBS! Den medfølgende o-ringen skal ikke brukes ved montering av Biltema Slukmansjett.

VEGGFLISER

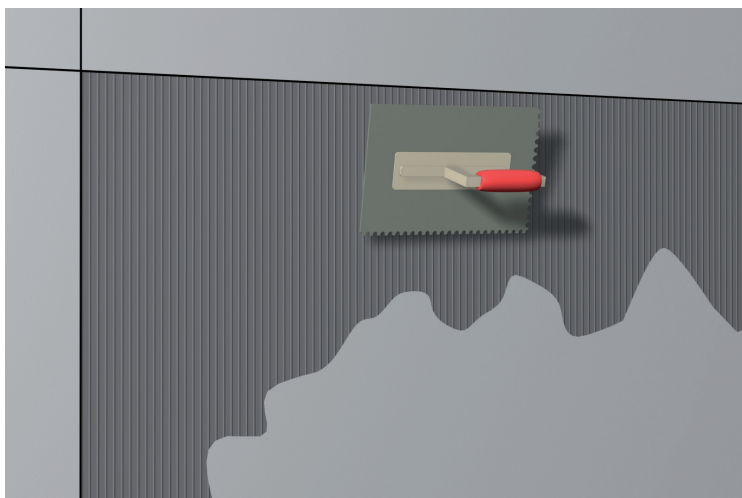
BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R – FLISER

1. LEGGE RETTE LINJER

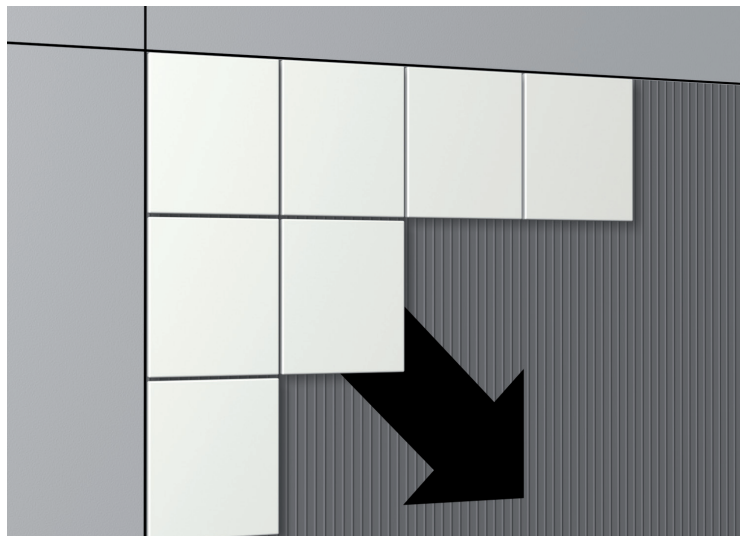
Påse at fuktsperren er tørr og korrekt montert før du begynner å legge fliser. Start med å tegne opp en vannrett og en loddrett linje midt på veggen.

2. PÅFØR FLISELIM

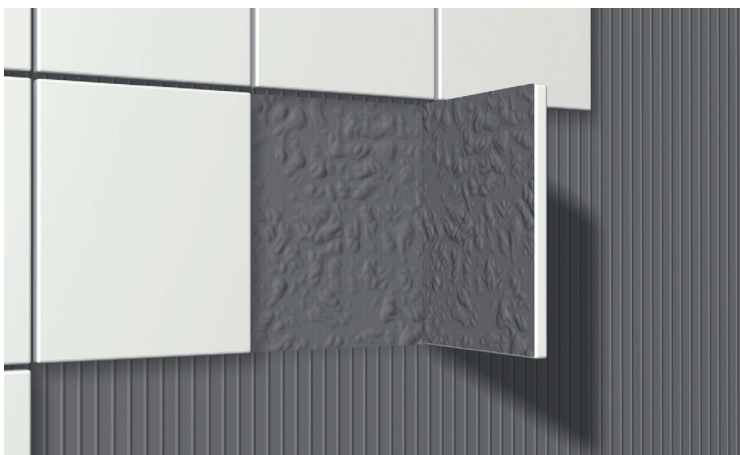
Spre ut Bilema Fliselim med en tannsparkel. Bruk sparkel av riktig størrelse. Arbeid deg fra midten og inn i hjørnet.

3. LEGGE VEGGFLISER

Monter deretter flisene fra hjørnene og arbeid deg innover. Følg linjene.

4. RIKTIG MENGDE FLISELIM

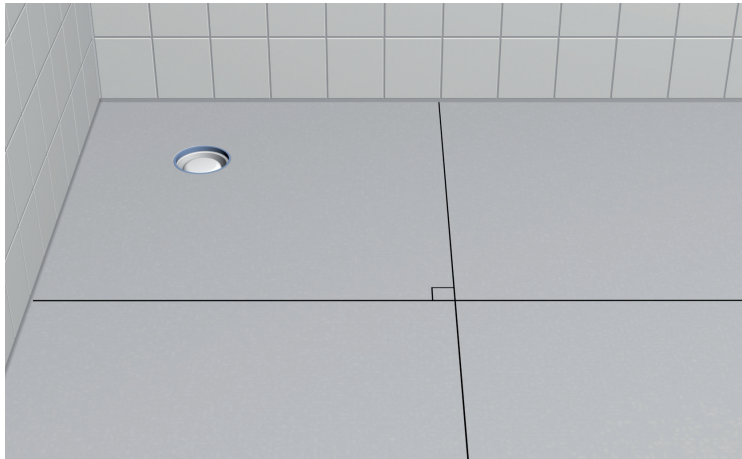

Kontroller regelmessig at det er full dekning under flisene. Hvis du ikke oppnår full dekning under flisene, kan de få for dårlig vedheft og falle av.

GULVFLISER

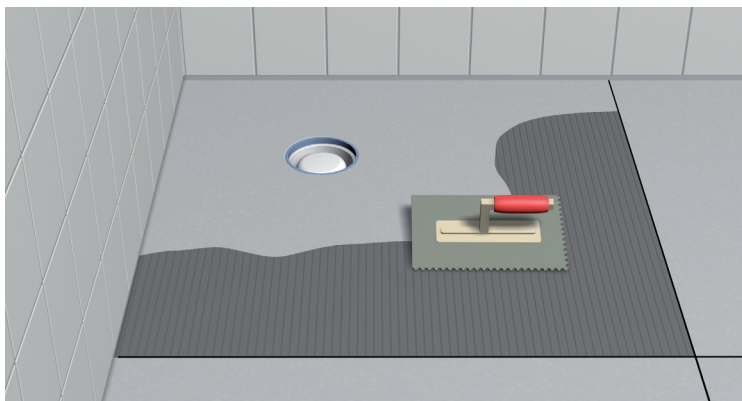
BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R – FLISER

1. LEGGE RETTE LINJER

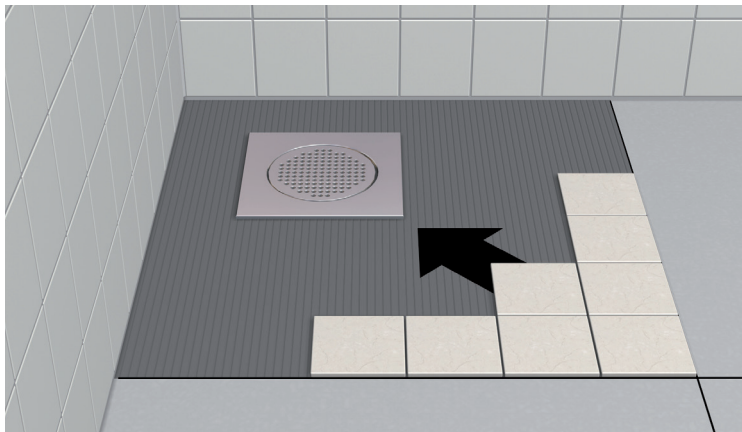
Del gulvet inn i 4 like store, vinkelrette ruter. Det forenkler flisleggingen.

2. PÅFØR FLISELIM

Spre ut Biltema Fliselim med en tannsparkel. Bruk sparkel av riktig størrelse. Arbeid deg fra midten og inn i hjørnet.

3. LEGGE FLISER

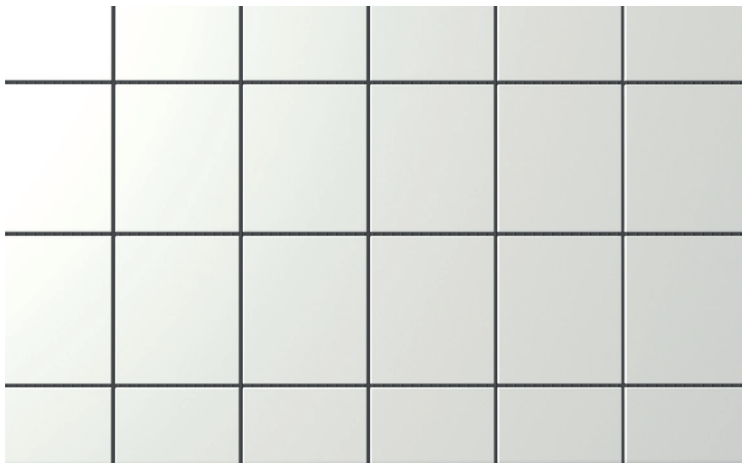

Legg flisene fra midten, og arbeid deg inn i hjørnet. Følg de vinkelrette linjene. Kontroller regelmessig at det er full dekning under flisene.

FUGE

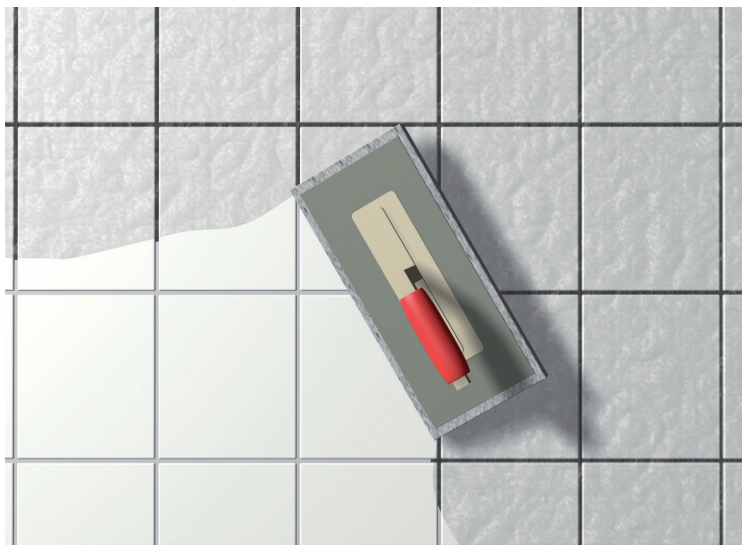
BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R – FUGE

1. STARTE FUGINGEN

Fjern limrester og annet smuss fra flisene og fugene, slik at det ikke havner i den ferdige fugen. Hvis flisene har høy absorpsjonsevne, kan de med fordel fuktes med rent vann før fuging.

2. FUGING

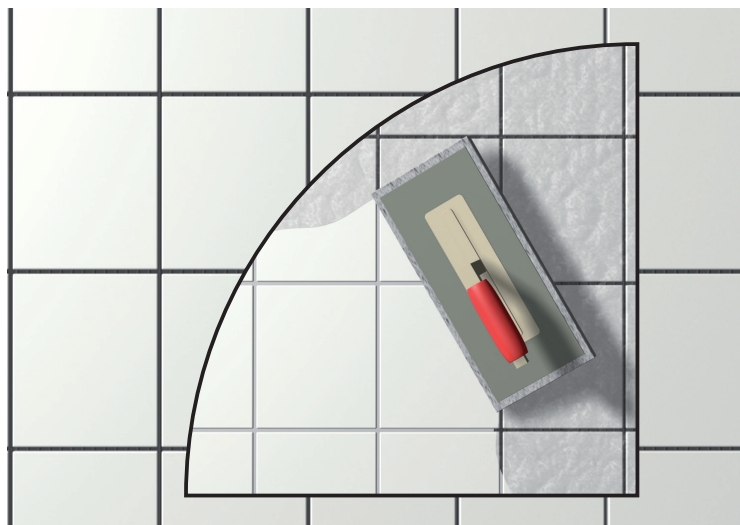
Bland fugemassen som beskrevet på emballasjen. Påfør fugemassen med en gummisparkel/fugebrett. Arbeid diagonalt over flisene, og påse at fugene fylles. Ikke legg på for store overflater, slik at du ikke rekker å vaske før det tørker.

3. VASK

Når fugingen er fullført, starter vaskingen så snart fugen har blitt stabil. Bruk et brett / en svamp, og bytt vaskevannet et par ganger, slik at det ikke blir igjen rester av fugemassen. Arbeid diagonalt over fugene (som vist på bildet).

4. AVSLUTTE FUGINGEN

Vask bort alt fugestøv før arbeidet avsluttes. Jo bedre du vasker, desto bedre blir sluttresultatet.

5. MYKFUGING

For å forenkle mykfugingen samt å sikre en fin fuge kan du bruke maskeringstape i hjørner. Bruk «silifix» til å glatte ut fugen. Vann som dusjes på med for eksempel en spruteflaske, gjør det enklere å forme våtromssilikonet. Mykfuger bør bare utføres der det er nødvendig på grunn av forventede bevegelser i konstruksjonen.

Mykfuging bør blant annet normalt utføres:

- I hjørner og vinkler der underlaget på begge sider er betong, støpt mindre enn ett år før flislegging.
- Ved nybygg når det kan forventes risiko for bevegelser i underlaget. For eksempel ved veggvinkler der plater møter betongvegg, eller plater møter plater.
- Ved overgang til andre materialer i vegger, for eksempel utføring, vinduskarm, dørkarm og terskel.
- I tak/veggvinkler.

REPARERE

DELREPARASJON – BYTTE FLIS

Man skiller mellom reparasjon i overflatelaget (bytte fliser) og reparasjon i og av fuktspærren (der fuktspærren har blitt eller må ødelegges).

Reparasjon, som å bytte enkeltfliser, kan være mulig over fuktspærren.

OBS! Man kan også reparere fuktspærre ved skade eller delreparasjon ved renovering. Kontakt oss for mer informasjon om dette.

BILTEMA VÅTROMSSYSTEM-R – REPARERE

1. FJERNE FUGE

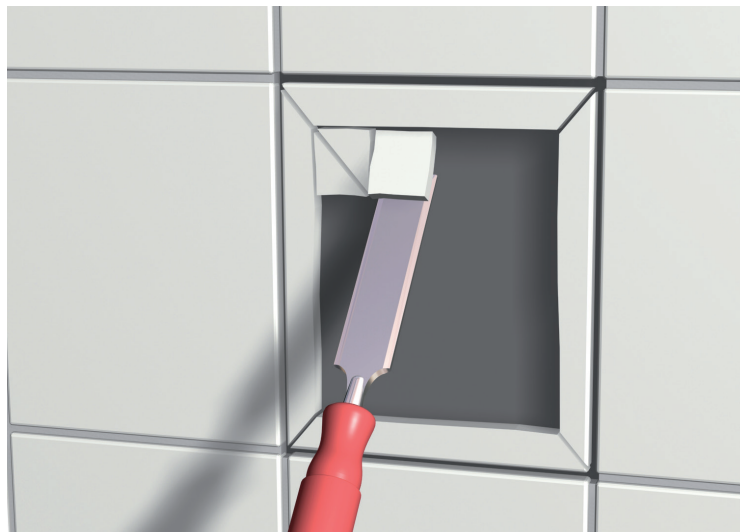
Fres eller skrap bort fugemassen rundt den skadede flisen. Du må ikke skade fuktspærren!

2. SKJÆR FLISEN

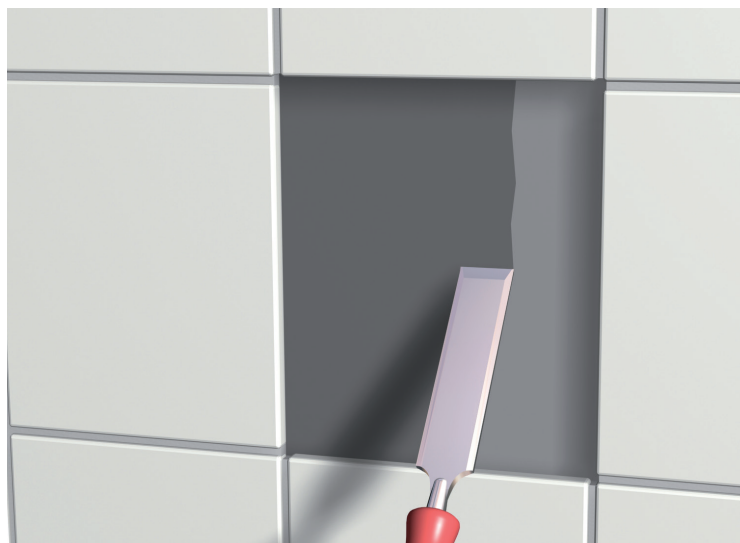
Skjær spor i flisen (se også bilde 3) med for eksempel en vinkelsliper. Flere spor forenkler arbeidet, men du må IKKE skjære dypere enn flisens tykkelse.

3. FJERN FLISEN

Fjern flisbitene med en meisel. For å unngå å skade fuktspærren må meiselen holdes så parallelt med underlaget som mulig! Rengjør underlaget og flisens kanter for fliselim og fugerester.

4. RENGJØR

Rengjør underlaget under flisen grundig, og kontroller at fuktspærrelaget ikke har blitt skadet.

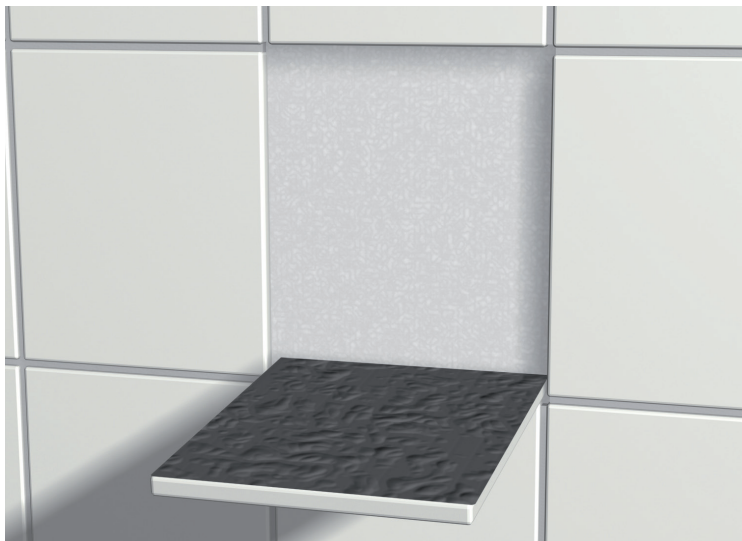
5. PÅFØR MEMBRAN

Hvis fuktsperrelaget er uskadet, påføres et strøk Biltema Membran Våtrom (med pensel).

Hvis fuktsperrelaget er skadet, er det viktig at det repareres. Skrap bort det skadde området – regelen med 35 mm overlapping gjelder, og det kan hende flere fliser må fjernes, avhengig av hvor skaden sitter. Påfør deretter fuktsperrelaget på nytt: følg fremgangsmåten i 1 på side 4 samt i 5 på side 5.

6. MONTERE NY FLIS

Monter en ny flis med Biltema fliselim.

VEDLIKEHOLDSRÅD

Vedlikeholdsanvisninger for keramisk vegg- og gulvbellegg kan rekvireres fra Byggkeramikrådet i digitalt og trykt format. Du finner også vedlikeholdsanvisninger i Byggkeramikrhandboken, www.bkr.se.

KONTROLL

Kvalitetsdokument i henhold til reglenes Vedlegg A skal utfylles av BKR ansvarlig entreprenør og signeres av våtromsansvarlig arbeidsleder. Sammen med aktuell monteringsanvisning for det godkjente fuktsperresystemet skal de overleveres til bestilleren og brukeren/beboeren når arbeidet er fullført. Kopi av kvalitetsdokumenter og monteringsanvisning for fuktsperresystemet som er godkjent av Byggkeramikrådet, arkiveres for egen dokumentasjon og for å kunne fremlegges i forbindelse med kvalitetskontroller.

KONTAKT OSS

Tlf. 22 22 20 22
kundeservice@biltema.no
www.biltema.no